

SVETOVNI POTRESI V SEPTEMBER 2017

World earthquakes in September 2017

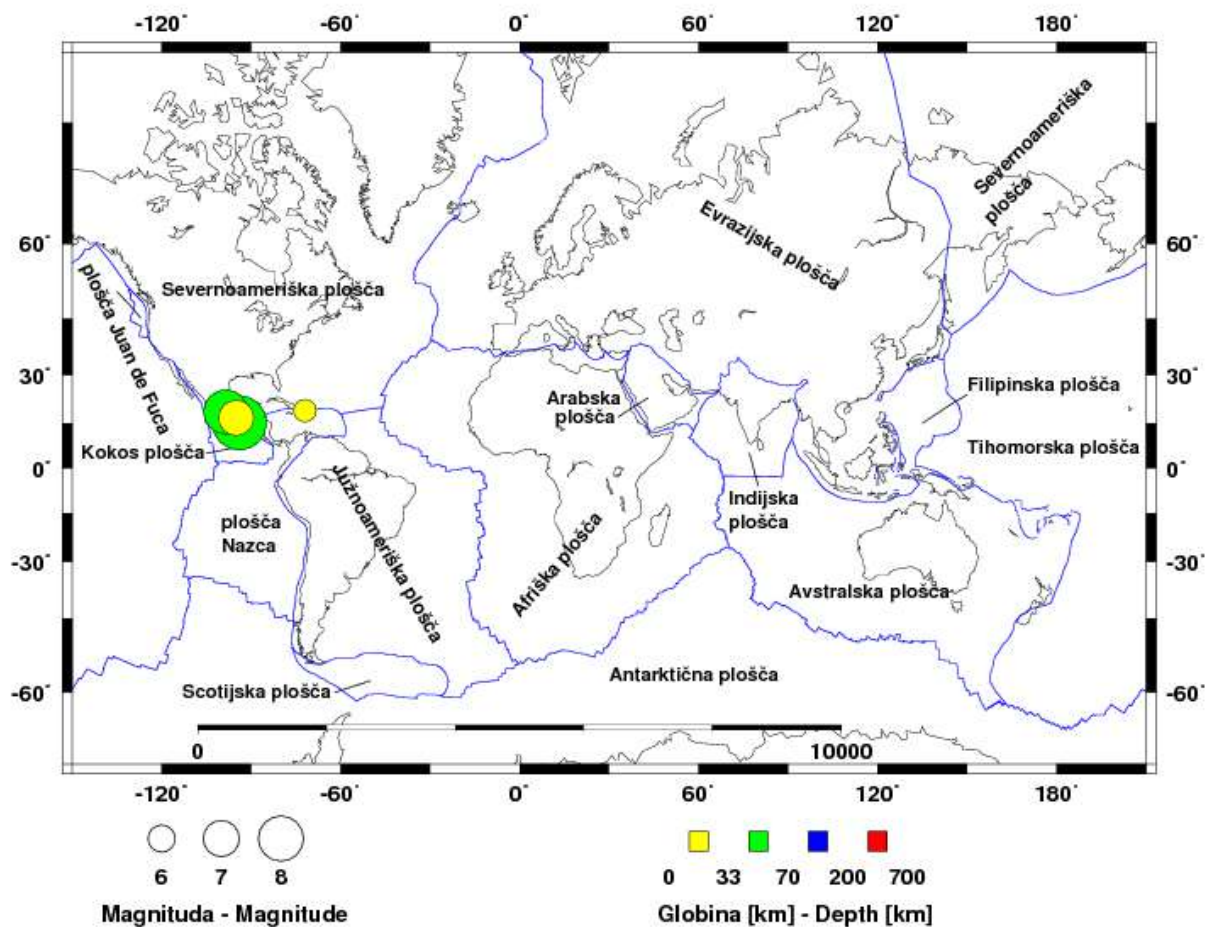
Tamara Jesenko

Preglednica 1. Najmočnejši svetovni potresi, september 2017
Table 1. The world strongest earthquakes, September 2017

Datum	Čas (UTC) ura.min	Koordinati		Magnituda Mw	Globina (km)	Št. žrtev	Območje
		širina (°)	dolžina (°)				
2. 9.	20.14	18,97 N	72,04 W	4,3	9	1	Thomonde, Haiti
8. 9.	4.49	15,04 N	93,91 W	8,2	57	98	pod morskim dnom, Tehuantepeški zaliv, Mehika
19. 9.	18.14	18,57 N	98,48 W	7,1	51	370	Ayutla, Mehika
23. 9.	12.53	16,77 N	94,95 W	6,1	10	6	Matias Romero, Mehika

V preglednici so podatki o najmočnejših potresih v septembru 2017. Našteti so le tisti, ki so dosegli ali presegli navorno magnitudo 6,5 (5,5 za evropsko mediteransko območje), in tisti, ki so povzročili večjo gmotno škodo ali zahtevali več človeških življenj (Mw – navorna magnituda).

Vir: USGS – U. S. Geological Survey

ARSO POTRESI

Slika 1. Najmočnejši svetovni potresi, september 2017
Figure 1. The world strongest earthquakes, September 2017

Septembra 2017 sta dva močna potresa stresla Mehiko.

Slika 2. Septembrska potresa v Mehiki.

Figure 2. Two earthquakes in Mexico in September 2017.

Prvi se je zgodil 8. septembra ob 4.49 po UTC (7. 9. ob 23.49 po lokalnem času). Z navorno magnitudo 8,2 je to najmočnejši potres z žariščem v Mehiki v zadnjih 230 letih (Najmočnejši znan potres na območju Mehike je potres leta 1787 z ocenjeno magnitudo 8,6.). Žarišče potresa je bilo pod morskim dnom v Tehuantepeškem zalivu, 87 kilometrov južno od mesta Pijijiapan. Potres je sprožil tudi cunami, z največjo višino valov 1,75 metra vzdolž obale zvezne države Chiapas. Največ škode je povzročil v dveh najrevnejših mehiških zveznih državah Chiapas in Oaxaca, življenje je izgubilo 98 ljudi. Veliko preplaha je povzročil tudi v glavnem mestu Ciudad de México, oddaljenem približno 750 kilometrov od nadžarišča potresa (vira: https://en.wikipedia.org/wiki/2017_Chiapas_earthquake in <https://earthquake.usgs.gov/earthquakes/eventpage/us2000ahv0#executive>).

Drugi se je zgodil 19. septembra ob 18.14 po UTC (ob 13.14 po lokalnem času) z navorno magnitudo 7,1. Žarišče potresa je bilo v bližini mesta Ayutla v zvezni državi Puebla, približno 100 kilometrov jugovzhodno od Ciudad de México. Veliko škode je bilo v zveznih državah Puebla in Morelos ter na širšem območju mehiškega glavnega mesta, kjer se je zrušilo vsaj 40 zgradb (slika 3) in umrlo 228 ljudi. Potres se je zgodil ravno na 32 obletnico potresa leta 1985 z navorno magnitudo 8,0 ki je v glavnem mestu povzročil ogromno škode in zahteval več tisoč življenj (vira: https://en.wikipedia.org/wiki/2017_Central_Mexico_earthquake in <https://earthquake.usgs.gov/earthquakes/eventpage/us2000ar20#executive>).

Potresa sta nastala na območju, kjer se plošča Kokos podriva pod Severnoameriško ploščo. Glede na globino žarišča ju uvrščamo med srednje globoka potresa. Ker sta se zgodila v razmeroma kratkem časovnem intervalu, se je takoj zastavilo vprašanje, ali je prvi sprožil drugega. Po osnovnih kriterijih, s katerimi seizmologi povezujemo potrese med seboj, ne. Njuni žarišči sta bili predaleč narazen (650 km), da bi se lahko zaradi prerazporeditve napetosti pri prvem povečala možnost sprožitve drugega. Takšno delovanje se pričakuje v polmeru do štirikratnika dolžine preloma, ki se ob potresu aktivira (Pri potresu 8. septembra se je aktiviral prelom dolžine približno 100 kilometrov.). Druga možnost je, da sami potresni valovi, ko potujejo preko določenega območja, povečajo možnost, da pride tu do potresa (ang.

dynamic triggering), vendar se to zgodi kmalu po prvem potresu (nekaj ur do dni). V tem primeru je 12-dnevna vrzel predolga, da bi lahko potrdili povezavo med potresoma (vir: <http://www.nature.com/news/pair-of-deadly-mexico-quakes-puzzles-scientists-1.22650>).

Slika 3. Porušena zgradba v Mexico Cityju (vir: https://en.wikipedia.org/wiki/2017_Central_Mexico_earthquake)
Figure 3. Collapsed building in Mexico City. (Source: https://en.wikipedia.org/wiki/2017_Central_Mexico_earthquake)